

Razmjena podataka: nova urednička inicijativa Međunarodnog odbora urednika medicinskih časopisa

Mario Ivanuša^{1,2}

¹Poliklinika za prevenciju kardiovaskularnih bolesti i rehabilitaciju, Zagreb

²Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka

mivanusa@gmail.com

Međunarodni odbor urednika medicinskih časopisa (International Committee of Medical Journal Editors) kontinuirano izdaje preporuke za poboljšanje uredničkih standarda i znanstvene kvalitete biomedicinskih časopisa. Pokrenuta je nova urednička inicijativa kojom se želi potaknuti razmjena podataka kliničkih ispitivanja kako bi sve informacije prikupljene u kliničkim ispitivanjima bile slobodno i široko raspoložive te unaprijedile znanje¹.

U svijetu se svake godine provodi do 30 000 kliničkih ispitivanja, stvarajući golemi volumen neobrađenih podataka na razini pojedinačnog pacijenta za tzv. sekundarne analize. Kako je ICMJE svjestan činjenice da se podacima iz kliničkih ispitivanja treba odgovorno koristiti, razmjena podataka iz kliničkih ispitivanja s anonimiziranim podacima na razini pacijenta i s vezanim metapodacima te pratećim informacijama treba biti stavljena na raspolaganje drugim istraživačima tek nakon neovisne analize prijedloga novog istraživanja uz suradnju sa medicinskim statističarima. Pored priznanja autorima primarnih publikacija, potrebno je razviti i mehanizme koji će jamčiti da se sekundarne analize provode transparentno i etički, a ne samo zato da bi unaprijedila ili obezvrijedila originalna otkrića.²

Nacionalni kardiološki časopisi koje su članovi Mreže urednika kardioloških časopisa Europskog kardiološkog društva u izdanju za svibanj objavili su novi članak kojim se čitatelje informira o važnosti razmjene podataka i standardima kojima se povećava transparentnost biomedicinskih istraživanja. Opširnije pročitajte u broju časopisa *Cardiologia Croatica* za svibanj-lipanj 2017. godine² na poveznici <https://doi.org/10.15836/ccar2017.264>

Referencije

1. Taichman DB, Sahni P, Pinborg A, Peiperl L, Laine C, James A, et al. Data Sharing Statements for Clinical Trials: A Requirement of the International Committee of Medical Journal Editors. *Ann Intern Med.* 2017 Jul 4;167(1):63-6. <https://doi.org/10.7326/M17-1028>
2. Alfonso F, Adamyan K, Artigou JY, Aschermann M, Boehm M, Buendia A, et al. Data Sharing: A New Editorial Initiative of the International Committee of Medical Journal Editors. Implications for the Editors' Network. *Cardiol Croat.* 2017;12(5-6):264-272. <https://doi.org/10.15836/ccar2017.264>